

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత

మార్గశీర్ష
బహుళ తృతీయా

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః
అఖండ సుందరకాండ పఠనం

02.01.2021
శనివారము

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుర్గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరం బ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥
శ్రీవేంకటాచలాధీశం శ్రీయాధ్యాసితవక్షసం ।
శ్రీతచేతనమందారం శ్రీనివాసమహం భజే ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే విరాజమానస్య అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండ-
నాయకస్య శ్రీపద్మావతీజానేః భగవతః శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః సన్నిధౌ
ధర్మవిగ్రహస్య శ్రీరామచంద్రప్రభోః పాదసేవకస్య హనూమతః ప్రసాదేన
అస్మిన్ భువనే విషూచికా క్రిమిజనితసమస్తదుష్ప్రభావనిర్మూలన ద్వారా,
సర్వేషాం ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, విద్యా-విత్త-
వ్యాపార-దేశరక్షణాదిరంగేషు సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య
పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, సద్భావనాం, సత్సంకల్పానాం, సత్కార్యాణాం చ
సర్వతోముఖవిజయసిద్ధ్యర్థం, భారతవర్షస్య అభివృద్ధౌ నిమగ్నానామ్
అధికారిణాం, సైనికానాం, కర్షకవణిగాదీనాం, ఉపాధ్యాయ, వైజ్ఞానిక,
వైద్యాదీనాం చ సర్వేషాం సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్య, ఐశ్వర్య,
సద్బుద్ధీత్యాది సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య
శ్రీమత్ వేంకటేశ్వరపరబ్రహ్మణః శ్రీమదాంజనేయస్య చ పరిపూర్ణ
అనుగ్రహసిద్ధ్యర్థం, శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణాంతర్గతే సుందరకాండే
ఏకత్రింశత్సర్గతః పంచత్రింశత్సర్గాంతశ్లోకపారాయణం, శ్రీధన్వంతరి
మంత్రపారాయణం చ అన్యోన్య సాహాయ్యేన ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీరామప్రార్థనా -

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।
రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థనా -

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।
రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీవాల్మీకి ప్రార్థనా -

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీహనుమతే నమః

“ సుందరకాండ పఠనం ”

అథార్షే శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికాండే సుందరకాండే

ఏకత్రింశస్సర్గః

1. ఏవం బహువిధాం చింతాం చింతయిత్వా మహాకపిః ।
సంశ్రవే మధురం వాక్యం వైదేహ్యో వ్యాజహార హ ॥ 31.1 ॥
2. రాజా దశరథో నామ రథకుంజరవాజిమాన్ ।
పుణ్యశీలో మహాకీర్తిర్బజరాసీన్మహాయశాః ॥ 31.2 ॥
3. రాజర్షీణాం గుణశ్రేష్ఠస్తపసా చర్షిభిః సమః ।
చక్రవర్తికులేజాతః పురన్దరసమో బలే ॥ 31.3 ॥
4. అహింసారతిరక్షుద్రో ఘృణీ సత్యపరాక్రమః ।
ముఖ్యశ్చేక్ష్యాకువంశస్య లక్ష్మీవాన్ లక్ష్మీవర్దనః ॥ 31.4 ॥
5. పార్థివవ్యంజనైర్యుక్తః పృథుశ్రీః పార్థివర్షభః ।
పృథివ్యాం చతురన్తాయాం విశ్రుతః సుఖదః సుఖీ ॥ 31.5 ॥

6. తస్య పుత్రః ప్రియో జ్యేష్ఠస్తారాధిపనిభాననః ।
రామో నామ విశేషజ్ఞః శ్రేష్ఠః సర్వధనుష్ఠతామ్ ॥ 31.6 ॥
7. రక్షితా స్వస్య ధర్మస్య స్వజనస్య చ రక్షితా ।
రక్షితా జీవలోకస్య ధర్మస్య చ పరస్తపః ॥ 31.7 ॥
8. తస్య సత్యాభిసన్దస్య వృద్ధస్య వచనాత్ పితుః ।
సభార్యః సహ చ భ్రాత్రా వీరః ప్రవ్రాజితో వనమ్ ॥ 31.8 ॥
9. తేన తత్ర మహారణ్యే మృగయాం పరిధావతా ।
రాక్షసా నిహతాః శూరా బహవః కామరూపిణః ॥ 31.9 ॥
10. జనస్థానవధం శ్రుత్వా హతౌ చ ఖరదూషణౌ ।
తతస్త్వమర్షాపహృతా జానకీ రావణేన తు ।
వంచయిత్వా వనే రామం మృగరూపిణ మాయయా ॥ 31.10 ॥
11. స మార్గమాణస్తాం దేవీం రామః సీతామనిన్దితామ్ ।
ఆససాద వనే మిత్రం సుగ్రీవం నామ వానరమ్ ॥ 31.11 ॥
12. తతః స వాలినం హత్వా రామః పరపురంజయః ।
ప్రాయచ్ఛత్ కపిరాజ్యం తత్ సుగ్రీవాయ మహాబలః ॥ 31.12 ॥
13. సుగ్రీవేణాపి సన్నిష్టా హరయః కామరూపిణః ।
దిక్షు సర్వాసు తాం దేవీం విచిన్వన్తి సహస్రశః ॥ 31.13 ॥
14. అహం సంపాతివచనాత్ శతయోజనమాయతమ్ ।
అస్యా హేతోర్విశాలాక్ష్యాః సాగరం వేగవాన్ ఘ్రతః ॥ 31.14 ॥
15. యథారూపాం యథావర్ణాం యథాలక్ష్మీం చ నిశ్చితామ్ ।
అశ్రౌషం రాఘవస్యాహం సేయమాసాదితా మయా ॥ 31.15 ॥

16. విరరామైవముక్త్యా సౌ వాచం వానరపుంగవః ।
జానకీ చాపి తచ్చుత్వా విస్మయం పరమం గతా ॥ 31.16 ॥
17. తతః సా వక్రకేశాంతా సుకేశీ కేశసంవృతమ్ ।
ఉన్నమ్య వదనం భీరుః శింశుపావృక్షమైక్షత ॥ 31.17 ॥
18. నిశమ్య సీతా వచనం కపేశ్చ
దిశశ్చ సర్వాః ప్రదిశశ్చ వీక్ష్య ।
స్వయం ప్రహర్షం పరమం జగామ
సర్వాత్మనా రామమనుస్మరన్తీ ॥ 31.18 ॥
19. సా తిర్యగూర్ధ్వం చ తథాఽప్యధస్తాత్
నిరీక్షమాణా తమచిన్త్యబుద్ధిమ్ ।
దదర్శ పింగాధిపతేరమాత్యం
వాతాత్మజం సూర్యమివోదయస్థమ్ ॥ 31.19 ॥
ఇత్యార్షే శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే
ఏకత్రింశస్సర్గః

అథార్షే శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే
ద్వాత్రింశస్సర్గః
20. తతః శాఖాన్తరే లీనం దృష్ట్వా చలితమానసా ।
వేష్టితార్జునవస్త్రం తం విద్యుత్సంఘాతపింగలమ్ ॥ 32.1 ॥
21. సా దదర్శ కపిం తత్ర ప్రశ్రితం ప్రియవాదినమ్ ।
పుల్లాశోకోత్కరాభాసం తప్త చామీకరేక్షణమ్ ॥ 32.2 ॥
22. సాఽథ దృష్ట్వా హరిశ్రేష్ఠం వినీతవదవస్థితమ్ ।
మైథిలీ చిన్తయామాస విస్మయం పరమం గతా ॥ 32.3 ॥

23. అహో భీమమిదం రూపం వానరస్య దురాసదమ్ ।
దుర్నిరీక్ష్యమితి జ్ఞాత్వా పునరేవ ముమోహ సా ॥ 32.4 ॥
24. విలలాప భృశం సీతా కరుణం భయమోహితా ।
రామరామేతి దుఃఖార్తా లక్ష్మణేతి చ భామినీ ॥ 32.5 ॥
25. రురోద బహుధా సీతా మన్తం మన్తస్వరా సతీ ॥ 32.6 ॥
26. సా తం దృష్ట్వా హరిశ్రేష్ఠం వినీతవదవస్థితమ్ ।
మైథిలీ చిన్తయామాస స్వప్నోఽయమితి భామినీ ॥ 32.7 ॥
27. సా వీక్షమాణా పృథుభుగ్నవక్త్రం
శాఖామృగేన్ద్రస్య యథోక్తకారమ్ ।
దదర్శ పింగాధిపతేరమాత్యం
వాతాత్మజం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ॥ 32.8 ॥
28. సా తం సమ్మీక్ష్యైవ భృశం విసంజ్ఞా
గతాసుకల్పేవ బభూవ సీతా ।
చిరేణ సంజ్ఞాం ప్రతిలభ్య భూయో
విచిన్తయామాస విశాలనేత్రా ॥ 32.9 ॥
29. స్వప్నే మయాఽయం వికృతోఽద్య దృష్టః
శాఖామృగః శాస్త్రగణైర్నిషిద్ధః ।
స్వస్త్వస్త్వ రామాయ సలక్షణాయ
తథా పితుర్మే జనకస్య రాజ్ఞః ॥ 32.10 ॥
30. స్వప్నోఽపి నాయం న హి మేఽస్తి నిద్రా
శోకేన దుఃఖేన చ పీడితాయాః ।
సుఖం హి మే నాస్తి యతోఽస్మి హీనా
తేనేన్దుపూర్ణ ప్రతిమాననేన ॥ 32.11 ॥

31. రామేతి రామేతి సదైవ బుద్ధ్యా
 విచిన్త్య వాచా బ్రువతీ తమేవ ।0
 తస్యానురూపాం చ కథాం తమర్థమ్
 ఏవం ప్రపశ్యామి తథా శృణోమి ॥ 32.12 ॥

32. అహం హి తస్యాద్య మనోభవేన
 సంపీడితా తద్గతసర్వభావా ।
 విచిన్తయన్తీ సతతం తమేవ
 తద్దైవ పశ్యామి తథా శృణోమి ॥ 32.13 ॥

33. మనోరథః స్యాదితి చిన్తయామి
 తథాపి బుద్ధ్యా చ వితర్కయామి ।
 కిం కారణం తస్య హి నాస్తి రూపం
 సువ్యక్తరూపశ్చ వదత్యయం మామ్ ॥ 32.14 ॥

34. నమోఽస్తు వాచస్పతయే సవజ్రిణే
 స్వయంబువే చైవ హుతాశనాయ చ ।
 అనేన చోక్తం యదిదం మమాగ్రతో
 వనాకసా తచ్చ తథాఽస్తు నాన్యథా ॥ 32.15 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికాండే

ద్వాత్రింశస్సర్గః

అథార్షే శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికాండే

త్రయస్త్రింశస్సర్గః

35. సోఽవతీర్య ద్రుమాత్తస్మాద్విద్రుమప్రతిమాననః ।
 వివీతవేషః కృపణః ప్రణిపత్యోపస్పృత్య చ ॥ 33.1 ॥

36. తామబ్రవీన్నహాతేజా హనూమాన్ మారుతాత్మజః ।
 శిరస్యంజలిమాధాయ సీతాం మధురయా గిరా ॥ 33.2 ॥

37. కా ను పద్మపలాశాక్షి క్లిష్టకౌశేయవాసిని ।
 ద్రుమస్య శాఖామాలమ్భ్య తిప్తసి త్వమనిన్దితే ॥ 33.3 ॥

38. కిమర్థం తవ నేత్రాభ్యాం వారి స్రవతి శోకజమ్ ।
 పుణ్డరీకపలాశాభ్యాం విప్రకీర్ణమివోదకమ్ ॥ 33.4 ॥

39. సురాణామసురాణాం వా నాగగన్ధర్వరక్షసామ్ ।
 యక్షాణాం కిన్నరాణాం వా కా త్వం భవసి శోభనే ॥ 33.5 ॥

40. కా త్వం భవసి రుద్రాణాం మరుతాం వా వరాననే ।
 వసూనాం వా వరారోహి దేవతా ప్రతిభాసి మే ॥ 33.6 ॥

41. కిన్ను చన్ద్రమసా హీనా పతితా విబుధాలయాత్ ।
 రోహిణీ జ్యోతిషాం శ్రేష్ఠా శ్రేష్ఠసర్వ గుణాన్వితా ॥ 33.7 ॥

42. కా త్వం భవసి కల్యాణి త్వమనిన్దితలోచనే ॥ 33.8 ॥

43. కోపాద్వా యది వా మోహోద్భర్తారమసితేక్షణే ।
 వసిష్ఠం కోపయిత్వా త్వం నాసి కల్యాణ్యరున్దతీ ॥ 33.9 ॥

44. కో ను పుత్రః పితా భ్రాతా భర్తా వా తే సుమధ్యమే ।
 అస్మాల్లోకాదముం లోకం గతం త్వమనుశోచసి ॥ 33.10 ॥

45. రోదనాదతినిఃశ్వాసాద్భూమిసంస్పర్శనాదపి ।
 న త్వాం దేవీమహం మన్యే రాజ్ఞః సంజ్ఞావధారణాత్ ॥ 33.11 ॥

46. వ్యజ్ఞానాని చ తే యాని లక్షణాని చ లక్షయే ।
 మహిషీ భూమిపాలస్య రాజకన్యాఽసి మే మతా ॥ 33.12 ॥

47. రావణేన జనస్థానాద్ బలాదపహృతా యది ।
సీతా త్వమసి భద్రం తే తస్మామాచక్ష్య పృచ్ఛతః ॥ 33.13 ॥
48. యథా హి తవ వై దైన్యం రూపం చాప్యతిమానుషమ్ ।
తపసా చాన్వితో వేషస్త్యం రామమహిషీ ధ్రువమ్ ॥ 33.14 ॥
49. సా తస్య వచనం శ్రుత్వా రామకీర్తనహర్షితా ।
ఉవాచ వాక్యం వైదేహీ హనూమంతం ద్రుమాశ్రితమ్ ॥ 33.15 ॥
50. పృథివ్యాం రాజసింహానాం ముఖ్యస్య విదితాత్మనః ।
స్నుషా దశరథస్యాహం శత్రుపైన్యప్రతాపినః ॥ 33.16 ॥
51. దుహితా జనకస్యాహం వైదేహస్య మహాత్మనః ।
సీతా చ నామ నామ్నోఽహం భార్యా రామస్య ధీమతః ॥33.17॥
52. సమా ద్వాదశ తత్రాహం రాఘవస్య నివేశనే ।
భుంజానా మానుషాన్ భోగాన్ సర్వకామసమృద్ధినీ ॥ 33.18 ॥
53. తత్ర త్రయోదశే వర్షే రాజ్యేనేచ్ఛాకునన్దనమ్ ।
అభిషేచయితుం రాజా సోపాధ్యాయః ప్రచక్రమే ॥ 33.19 ॥
54. తస్మిన్ సంభ్రయమాణే తు రాఘవస్యాభిషేచనే ।
కైకేయీ నామ భర్తారం దేవీ వచనమబ్రవీత్ ॥ 33.20 ॥
55. న పిబేయం న ఖాదేయం ప్రత్యహం మమ భోజనమ్ ।
ఏష మే జీవితస్యాన్తో రామో యద్యభిషిచ్యతే ॥ 33.21 ॥
56. యత్తదుక్తం త్వయా వాక్యం ప్రీత్యా నృపతి సత్తమ ।
తచ్ఛేన్న వితథం కార్యం వనం గచ్ఛతు రాఘవః ॥ 33.22 ॥

57. స రాజా సత్యవాగ్ దేవ్యా వరదానమనుస్మరన్ ।
ముమోహా వచనం శ్రుత్వా కైకేయ్యాః క్రూరమప్రియమ్ ॥33.23॥
58. తతస్తు ప్లవిరో రాజా సత్యే ధర్మే వ్యవస్థితః ॥
జ్యేష్ఠం యశస్వినం పుత్రం రుదన్ రాజ్యమయాచత ॥ 33.24 ॥
59. స పితుర్వచనం శ్రీమానభిషేకాత్ పరం ప్రియమ్ ।
మనసా పూర్వమాసాద్య వాచా ప్రతిగృహీతవాన్ ॥ 33.25 ॥
60. దద్యాన్న ప్రతిగృహ్ణీయాన్న బ్రూయాత్ కించిదప్రియమ్ ।
అపి జీవితహేతోర్వా రామః సత్యపరాక్రమః ॥ 33.26 ॥
61. స విహాయోత్తరీయాణి మహార్థాణి మహాయశాః ।
విస్పృజ్య మనసా రాజ్యం జనన్యై మాం సమాదిశత్ ॥ 33.27 ॥
62. సాఽహం తస్యాగ్రతస్తూర్ణం ప్రస్థితా వనచారిణీ ।
న హి మే తేన హీనాయా వాసః స్వర్గేఽపి రోచతే ॥ 33.28 ॥
63. ప్రాగేవ తు మహాభాగః సౌమిత్రిర్మిత్రనన్దనః ।
పూర్వజస్యానుయాత్రార్థే ద్రుమచీరైరలంకృతః ॥ 33.29 ॥
64. తే వయం భర్తురాదేశం బహుమాన్య దృఢవ్రతాః ।
ప్రవిష్టాః స్మ పురాఽదృష్టం వనం గమ్భీరదర్శనమ్ ॥ 33.30 ॥
65. వసతో దణ్డకారణ్యే తస్యాహమమితౌజసః ।
రక్షసాఽపహృతా భార్యా రావణేన దురాత్మనా ॥ 33.31 ॥
66. ద్వా మాసౌ తేన మే కాలో జీవితానుగ్రహాః కృతః ।
ఊర్ష్యం ద్వాభ్యాం తు మాసాభ్యాం తతస్తస్మామి జీవితమ్ ॥33.32॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే

త్రయస్త్రింశస్సర్గః

అథార్షే శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికాండే నుందరకాండే

చతుస్త్రింశస్కర్ణః

67. తస్యాస్తద్వచనం శ్రుత్వా హనూమాన్ హరియూథపః ।
దుఃఖాద్దుఃఖాభిభూతాయాః సాన్వముత్తరమబ్రవీత్ ॥ 34.1 ॥
68. అహం రామస్య సన్దేశాద్దేవి దూతస్తవాగతః ।
వైదేహీ కుశలీ రామస్త్వాం చ కౌశలమబ్రవీత్ ॥ 34.2 ॥
69. యో బ్రాహ్మమస్త్రం వేదాశ్చ వేద వేదవిదాం వరః ।
స త్వాం దాశరథీ రామో దేవి కౌశలమబ్రవీత్ ॥ 34.3 ॥
70. లక్ష్మణశ్చ మహాతేజా భర్తుస్తేఽనుచరః ప్రియః ।
కృతవాన్ శోకసన్తప్తః శిరసా తేఽభివాదనమ్ ॥ 34.4 ॥
71. సా తయోః కుశలం దేవీ నిశమ్య నరసింహయోః ।
ప్రీతిసంహృష్టసర్వాంగీ హనూమన్తమథాబ్రవీత్ ॥ 34.5 ॥
72. కల్యాణీ బత గాథేయం లౌకికీ ప్రతిభాతి మా ।
ఏతి జీవన్తమానన్దో నరం వర్షశతాదపి ॥ 34.6 ॥
73. తయా సమాగతే తస్మిన్ ప్రీతిరుత్పాదితాఽద్భుతా ।
పరస్పరేణ చాలాపం విశ్వస్థా తౌ ప్రచక్రతుః ॥ 34.7 ॥
74. తస్యాస్తద్వచనం శ్రుత్వా హనూమాన్ హరియూథపః ।
సీతాయాః శోకదీనాయాః సమీపముపచక్రమే ॥ 34.8 ॥
75. యథా యథా సమీపం స హనూమానుపసర్పతి ।
తథా తథా రావణం సా తం సీతా పరిశంకతే ॥ 34.9 ॥
76. అహో ధిగ్ దుష్కృతమిదం కథితం హి యదస్య మే ।
రూపాన్తరముపాగమ్య స ఏవాయం హి రావణః ॥ 34.10 ॥

77. తామశోకస్య శాఖాం సా విముక్త్యా శోకకర్చితా ।
తస్యామేవానవద్యాంగీ ధరణ్యాం సముపావిశత్ ॥ 34.11 ॥
78. హనుమానపి దుఃఖార్తాం తాం దృష్ట్వా భయమోహితామ్ ।
అవన్తత మహాబాహుస్తతస్తాం జనకాత్మజామ్ ।
సా చైనం భయవిత్రస్తా భూయో నైవాభ్యుదైక్షత ॥ 34.12 ॥
79. తం దృష్ట్వా వన్తమానం తు సీతా శశినిభాననా ।
అబ్రవీద్దీర్ఘముచ్ఛ్వాస్య వానరం మధురస్వరా ॥ 34.13 ॥
80. మాయాం ప్రవిష్టో మాయావీ యది త్వం రావణః స్వయమ్ ।
ఉత్పాదయసి మే భూయః సన్తాపం తన్న శోభనమ్ ॥ 34.14 ॥
81. స్వం పరిత్యజ్య రూపం యః పరివ్రాజకరూపధృత్ ।
జనస్థానే మయా దృష్టస్త్వం స ఏవాసి రావణః ॥ 34.15 ॥
82. ఉపవాసకృశాం దీనాం కామరూప నిశాచర ।
సన్తాపయసి మాం భూయః సన్తస్త్వాం తన్న శోభనమ్ ॥ 34.16 ॥
83. అథవా నైతదేవం హి యన్మయా పరిశంకితమ్ ।
మనసో హి మమ ప్రీతిరుత్పన్నా తవ దర్శనాత్ ॥ 34.17 ॥
84. యది రామస్య దూతస్త్వమాగతో భద్రమస్తు తే ।
పృచ్ఛామి త్వాం హరిశ్రేష్ఠ ప్రియా రామకథా హి మే ।
గుణాన్ రామస్య కథయ ప్రియస్య మమ వానర ॥ 34.18 ॥
85. చిత్తం హరసి మే సౌమ్య నదీకూలం యథా రయః ॥ 34.19 ॥
86. అహో స్వప్నస్య సుఖతా యాఽహమేవం చిరాహృతా ।
ప్రీషితం నామ పశ్యామి రాఘవేణ వనౌకసమ్ ॥ 34.20 ॥

87. స్వప్నేఽపి యద్యహం వీరం రాఘవం సహ లక్ష్మణమ్ ।
సశ్యేయం నావసీదేయం స్వప్నోఽపి మమ మత్సరీ ॥ 34.21 ॥
88. నాహం స్వప్నమిమం మన్యే స్వప్నే దృష్ట్వా హి వానరమ్ ।
న శక్యోఽభ్యుదయః ప్రాప్తుం ప్రాప్తశ్చాభ్యుదయో మమ ॥34.22॥
89. కిన్ను స్వాచ్ఛిత్తమోహోఽయం భవేద్వాతగతిస్త్వియమ్ ।
ఉన్మాదజో వికారో వా స్వాదియం మృగతృష్ణికా ॥ 34.23 ॥
90. అథవా నాయమున్మాదో మోహోఽపున్మాద లక్షణః ।
సంబుద్ధ్యే చాహమాత్మానమిమం చాపి వనాకసమ్ ॥ 34.24 ॥
91. ఇత్యేవం బహుధా సీతా సంప్రధార్య బలాబలమ్ ।
రక్షసాం కామరూపత్వాన్మేనే తం రాక్షసాధిపమ్ ॥ 34.25 ॥
92. ఏతాం బుద్ధిం తదా కృత్వా సీతా సా తనుమధ్యమా ।
న ప్రతివ్యాజహారాథ వానరం జనకాత్మజా ॥ 34.26 ॥
93. సీతాయాశ్చిన్తితం బుద్ధ్యా హనూమాన్ మారుతాత్మజః ।
శ్రోత్రానుకూలైర్వచనైస్తదా తాం సప్రహర్షయత్ ॥ 34.27 ॥
94. ఆదిత్య ఇవ తేజస్వీ లోకకాన్తః శశీ యథా ।
రాజా సర్వస్య లోకస్య దేవో వైశ్రవణో యథా ।
విక్రమేణోపపన్నశ్చ యథా విష్ణుర్మహాయశాః ॥ 34.28 ॥
95. సత్యవాదీ మధురవాగ్ దేవో వాచస్పతిర్యథా ।
రూపవాన్ సుభగః శ్రీమాన్ కన్దర్ప ఇవ మూర్తిమాన్ ॥ 34.29 ॥
96. స్థానక్రోధః ప్రహర్తా చ శ్రేష్ఠో లోకే మహారథః ॥ 34.30 ॥
97. బాహుచ్ఛాయామవష్టబ్ధో యస్య లోకో మహాత్మనః ॥ 34.31 ॥

98. అపకృష్టాశ్రమపదాన్ప్రగరూపేణ రాఘవమ్ ।
శూన్యే యేనాపనీతాఽసి తస్య ద్రక్ష్యసి యత్ఫలమ్ ॥ 34.32 ॥
99. న చిరాద్రావణం సంఖ్యే యో వధిష్యతి వీర్యవాన్ ।
రోషప్రముక్షైరిషుభిర్జ్వలద్భిరివ సావకైః ॥ 34.33 ॥
100. తేనాహం ప్రేషితో దూతస్త్వత్సకాశమిహాగతః ।
త్వద్వియోగేన దుఃఖార్తః స త్వాం కౌశలమబ్రవీత్ ॥ 34.34 ॥
101. లక్ష్మణాశ్చ మహాతేజాః సుమిత్రానన్దవర్దనః ।
అభివాద్య మహాబాహుః స త్వాం కౌశలమబ్రవీత్ ॥ 34.35 ॥
102. రామస్య చ సఖా దేవి సుగ్రీవో నామ వానరః ।
రాజా వానరముఖ్యానాం స త్వాం కౌశలమబ్రవీత్ ॥ 34.36 ॥
103. నిత్యం స్మరతి రామస్త్వాం ససుగ్రీవః సలక్ష్మణః ।
దిష్ట్వా జీవసి వైదేహి రాక్షసీవశమాగతా ॥ 34.37 ॥
104. న చిరాద్ద్రక్ష్యసే రామం లక్ష్మణం చ మహాబలమ్ ।
మధ్యే వానరకోటీనాం సుగ్రీవం చామితోజసమ్ ॥ 34.38 ॥
105. అహం సుగ్రీవసచివో హనూమాన్నామ వానరః ।
ప్రవిష్టో నగరీం లంకాం లంఘయిత్వా మహోదధిమ్ ॥34.39 ॥
106. కృత్వా మూర్ఛి పదన్యాసం రావణస్య దురాత్మనః ।
త్వాం ద్రష్టుముపయాతోఽహం సమాశ్రిత్య పరాక్రమమ్ ॥34.40॥
107. నాహమస్మి తథా దేవి యథా మామవగచ్ఛసి ।
విశంకా త్యజ్యతామేషా శ్రద్ధత్స్య వదతో మమ ॥ 34.41 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమదావ్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే

చతుస్త్రింశస్సర్గః

అథార్షే శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికాండే నుందరకాండే

పంచత్రింశస్సర్గః

108. తాం తు రామకథాం శ్రుత్వా వైదేహీ వానరర్షభాత్ ।
ఉవాచ వచనం సాన్త్యమిదం మధురయా గిరా ॥ 35.1 ॥
109. క్వ తే రామేణ సంసర్గః కథం జానాసి లక్ష్మణమ్ ।
వానరాణాం నరాణాం చ కథమాసీత్ సమాగమః ॥ 35.2 ॥
110. యాని రామస్య లింగాని లక్ష్మణస్య చ వానర ।
తాని భూయః సమాచక్ష్య న మాం శోకః సమావిశేత్ ॥ 35.3 ॥
111. కీదృశం తస్య సంస్థానం రూపం రామస్య కీదృశమ్ ।
కథమూరూ కథం బాహూ లక్ష్మణస్య చ శంస మే ॥ 35.4 ॥
112. ఏవముక్తస్తు వైదేహ్యో హనూమాన్ మారుతాత్మజః ।
తతో రామం యథా తత్ప్రమాఖ్యాతుముపచక్రమే ॥ 35.5 ॥
113. జానన్తీ బత దిష్ట్యా మాం వైదేహీ పరిపృచ్ఛసి ।
భర్తుః కమలపత్రాక్షీ సంస్థానం లక్ష్మణస్య చ ॥ 35.6 ॥
114. యాని రామస్య చిహ్నాని లక్ష్మణస్య చ యాని వై ।
లక్ష్మితాని విశాలాక్షీ వదతః శృణు తాని మే ॥ 35.7 ॥
115. రామః కమలపత్రాక్షః సర్వసత్త్వమనోహరః ।
రూపదాక్షిణ్యసంపున్నః ప్రసూతో జనకాత్మజే ॥ 35.8 ॥
116. తేజసాఽఽ దిత్యసంకాశః క్షమయా పృథివీసమః ।
బృహస్పతిసమో బుద్ధ్యా యశసా వాసవోపమః ॥ 35.9 ॥
117. రక్షితా జీవలోకస్య స్వజనస్వాభిరక్షితా ।
రక్షితా స్వస్య వృత్తస్య ధర్మస్య చ పరస్తపః ॥ 35.10 ॥

118. రామో భామిని లోకస్య చాతుర్వర్ణస్య రక్షితా ।
మర్యాదానాం చ లోకస్య కర్తా కారయితా చ సః ॥ 35.11 ॥
119. అర్చిష్మానర్చితోఽత్యర్థం బ్రహ్మచర్యవ్రతే స్థితః ।
సాధూనాముపకారజ్ఞః ప్రచారజ్ఞశ్చ కర్మణామ్ ॥ 35.12 ॥
120. రాజవిద్యావినీతశ్చ బ్రాహ్మణానాముపాసితా ।
శ్రుతవాన్ శీలసంపున్నో వినీతశ్చ పరస్తపః ॥ 35.13 ॥
121. యజుర్వేదవినీతశ్చ వేదవిద్భిః సుపూజితః ।
ధనుర్వేదే చ వేదేషు వేదాజ్ఞేషు చ నిష్ఠితః ॥ 35.14 ॥
122. విపులాంసో మహాబాహుః కమ్బుగ్రీవః శుభాననః ।
గూఢజత్రుః సుతామ్రాక్షో రామో దేవి జనైః శ్రుతః ॥ 35.15 ॥
123. దున్దభిస్సన నిర్ఘోషః స్థిగ్ధవర్ణః ప్రతాపవాన్ ।
సమః సమవిభక్తాజ్ఞో వర్ణం శ్యామం సమాశ్రితః ॥ 35.16 ॥
124. త్రిస్థిరస్త్రిప్రలమ్బశ్చ త్రిసమస్త్రిషు చోన్నతః ।
త్రితామ్రస్త్రిషు చ స్నిగ్ధో గమ్భీరస్త్రిషు నిత్యశః ॥ 35.17 ॥
125. త్రివలీవాంస్త్రివనతశ్చతుర్వ్యజ్ఞస్త్రిశీర్షవాన్ ।
చతుష్కలశ్చతుర్దేఖశ్చతుష్కెష్కశ్చతుఃసమః ॥ 35.18 ॥
126. చతుర్దశసమద్వన్వశ్చతుర్దంష్ట్రశ్చతుర్గతిః ।
మహోష్ఠహనునాసశ్చ పశ్చస్నిగ్ధోఽష్టవంశవాన్ ॥ 35.19 ॥
127. దశపద్మో దశబృహత్ త్రిభిర్వ్యాప్తో ద్విశుక్లవాన్ ।
షడున్నతో నవతనుస్త్రిభిర్వ్యాప్తోతి రాఘవః ॥ 35.20 ॥
128. సత్యధర్మపరః శ్రీమాన్ సంగ్రహానుగ్రహో రతః ।
దేశకాలవిభాగజ్ఞః సర్వలోకప్రియంవదః ॥ 35.21 ॥

129. భ్రాతా చ తస్య ద్వైమాత్రః సౌమిత్రిరపరాజితః ।
అనురాగేణ రూపేణ గుణైశ్చైవ తథావిధః ॥ 35.22 ॥
130. తావుభౌ నరశార్దూలౌ త్వద్దర్శనసముత్సుకౌ ।
విచిన్వన్తౌ మహీం కృత్వామస్మాభిరభిసన్గతౌ ॥ 35.23 ॥
131. త్యామేవ మార్గమాణౌ తౌ విచరన్తౌ వసున్దరామ్ ।
దదర్శతుర్బ్రుగపతిం పూర్వజేనావరోపితమ్ ॥ 35.24 ॥
132. ఋశ్యమూకస్య పృష్ఠే తు బహుపాదపసంకులే ।
భ్రాతుర్భయార్తమాసీనం సుగ్రీవం ప్రియదర్శనమ్ ॥ 35.25 ॥
133. వయం తు హరిరాజం తం సుగ్రీవం సత్యసంగరమ్ ।
పరిచర్యాస్మహే రాజ్యాత్ పూర్వజేనావరోపితమ్ ॥ 35.26 ॥
134. తతస్తౌ చీరవసనౌ ధనుఃప్రవరపాణినౌ ।
ఋశ్యమూకస్య శైలస్య రమ్యం దేశముపాగతౌ ॥ 35.27 ॥
135. స తౌ దృష్ట్వా నరవ్యాఘ్రౌ ధన్వినౌ వానరర్షభః ।
అవఘ్నతో గిరేస్తస్య శిఖరం భయమోహితః ॥ 35.28 ॥
136. తతః స శిఖరే తస్మిన్ వానరేన్ద్రో వ్యవస్థితః ।
తయోః సమీపం మామేవ ప్రేషయామాస సత్వరమ్ ॥ 35.29 ॥
137. తావహం పురుషవ్యాఘ్రౌ సుగ్రీవవచనాత్ ప్రభూ ।
రూపలక్షణసమ్పన్నౌ కృతాంజలిరుపస్థితః ॥ 35.30 ॥
138. తౌ పరిజ్ఞాత తత్ప్యార్థౌ మయా ప్రీతిసమన్వితౌ ।
పృష్ఠమారోప్య తం దేశం ప్రాపితౌ పురుషర్షభౌ ॥ 35.31 ॥
139. నివేదితౌ చ తత్వేన సుగ్రీవాయ మహాత్మనే ।
తయోరన్యోన్యసంలాపాద్భృశం ప్రీతిరజాయత ॥ 35.32 ॥

140. తతస్తౌ ప్రీతిసమ్పన్నౌ హరిశ్వరనరేశ్వరౌ ।
పరస్పరకృతాశ్వాసౌ కథయా పూర్వవృత్తయా ॥ 35.33 ॥
141. తతః స సాన్వయామాస సుగ్రీవం లక్ష్మణాగ్రజః ।
ప్రీహేతోర్వాలినా భ్రాత్రా నిరస్తమురుతేజసా ॥ 35.34 ॥
142. తతస్త్వన్నాశజం శోకం రామస్యాక్లిష్టకర్మణః ।
లక్ష్మణో వానరేన్ద్రాయ సుగ్రీవాయ న్యవేదయత్ ॥ 35.35 ॥
143. స శ్రుత్వా వానరేన్ద్రస్తు లక్ష్మణేనేరితం వచః ।
తదాఽఽసీన్నిప్రుభోఽత్యర్థం గ్రహగ్రస్త ఇవాంశుమాన్ ॥ 35.36 ॥
144. తతస్త్వద్గ్రాత్రశోభీని రక్షసా హియమాణయా ।
యాన్యాభరణజాలాని పాతితాని మహీతలే ॥ 35.37 ॥
145. తాని సర్వాణి రామాయ ఆనీయ హరియూథపాః ।
సంహృష్టా దర్శయామాసుర్గతిం తు న విదుస్తవ ॥ 35.38 ॥
146. తాని రామాయ దత్తాని మయైవోపహృతాని చ ।
స్వనవన్త్యవకీర్ణాని తస్మిన్ విగతచేతసి ॥ 35.39 ॥
147. తాన్యజ్కే దర్శనీయాని కృత్వా బహువిధం తవ ।
తేన దేవప్రకాశేన దేవేన పరిదేవితమ్ ॥ 35.40 ॥
148. పశ్యతస్తాని రుదతస్తామ్యతశ్చ పునః పునః ।
ప్రాదీపయన్ దాశరథేస్తాని శోకహుతాశనమ్ ॥ 35.41 ॥
149. శయితం చ చిరం తేన దుఃఖార్దేన మహాత్మనా ।
మయాఽపి వివిధైర్వాక్యైః కృచ్ఛ్రాదుత్థాపితః పునః ॥ 35.42 ॥
150. తాని దృష్ట్వా మహాబాహుర్దర్శయిత్వా ముహుర్ముహుః ।
రాఘవః సహసౌమిత్రిః సుగ్రీవే సంన్యవేదయత్ ॥ 35.43 ॥

151. స తవాదర్శనాదార్యే రాఘవః పరితప్యతే ।
మహతా జ్వలతా నిత్యమగ్ని నేవాగ్నిపర్వతః ॥ 35.44 ॥
152. త్వత్కృతే తమనిద్రా చ శోకశ్చింతా చ రాఘవమ్ ।
తాపయన్తి మహాత్మానమగ్న్యూగారమివాగ్నయః ॥ 35.45 ॥
153. తవాదర్శనశోకేన రాఘవః ప్రవిచాల్యతే ।
మహతా భూమికమ్పేన మహానివ శిలోచ్ఛయః ॥ 35.46 ॥
154. కాననాని సురమ్యాణి నదీః ప్రప్రవణాని చ ।
చరన్న్ రతిమాస్నోతి త్వామపశ్యన్న్ సౌతమ్జే ॥ 35.47 ॥
155. స త్వాం మనుజశార్దూలః క్షిప్రం ప్రాప్స్యతి రాఘవః ।
సమిత్రబాన్ధవం హత్వా రావణం జనకాత్మజే ॥ 35.48 ॥
156. సహితౌ రామసుగ్రీవావుభావకురుతాం తదా ।
సమయం వాలినం హన్తుం తవ చాన్వేషణం తథా ॥ 35.49 ॥
157. తతస్తాభ్యాం కుమారాభ్యాం వీరాభ్యాం స హరీశ్వరః ।
కిష్కిన్దాం సముసాగమ్య వాలీ యుద్ధే నిపాతితః ॥ 35.50 ॥
158. తతో నిహత్య తరసా రామో వాలినమాహవే ।
సర్వర్క్షహరిసంఘానాం సుగ్రీవమకరోత్ పతిమ్ ॥ 35.51 ॥
159. రామసుగ్రీవయోరైక్యం దేవ్యేవం సమజాయత ।
హనూమన్తం చ మాం విద్ధి తయోర్దూతమిహోగతమ్ ॥ 35.52 ॥
160. స్వరాజ్యం ప్రాప్య సుగ్రీవః సమానీయ హరీశ్వరాన్ ।
త్వదర్థం ప్రేషయామాస దిశో దశ మహాబలాన్ ॥ 35.53 ॥
161. ఆదిష్టా వాసరేష్టేణ సుగ్రీవేణ మహౌజసా ।
అద్రిరాజ ప్రతీకాశాః సర్వతః ప్రస్థితా మహీమ్ ॥ 35.54 ॥

162. తతస్తే మార్గమాణా వై సుగ్రీవవచనాతురాః ।
చరన్తి వసుధాం కృత్వాం వయ మన్యే చ వానరాః ॥ 35.55 ॥
163. అంగదో నామ లక్ష్మీవాన్ వాలిసూనుర్మహాబలః ।
ప్రస్థితః కపిశార్దూలస్త్రీభాగబలసంవృతః ॥ 35.56 ॥
164. తేషాం నో విప్రనష్టానాం విద్యే పర్వతసత్తమే ।
భృశం శోకపరీతానామహోరాత్రగణా గతాః ॥ 35.57 ॥
165. తే వయం కార్యనైరాశ్యాత్ కాలస్యాతిక్రమేణ చ ।
భయాచ్ఛ కపిరాజస్య ప్రాణాంస్త్యక్తుం వ్యవస్థితాః ॥ 35.58 ॥
166. విచిత్య వనదుర్గాణి గిరిప్రప్రవణాని చ ।
అనాసాద్య పదం దేవ్యాః ప్రాణాంస్త్యక్తుం సముద్యతాః ॥35.59॥
167. దృష్ట్వా ప్రాయోపవిష్టాంశ్చ సర్వాన్ వానరపుంగవాన్ ।
భృశం శోకార్ణవే మగ్నః పర్యదేవయదంగదః ॥ 35.60 ॥
168. తవ నాశం చ వైదేహి వాలినశ్చ వధం తథా ।
ప్రాయోపవేశమస్మాకం మరణం చ జటాయుషః ॥ 35.61 ॥
169. తేషాం సః స్వామిసన్దేశాన్నిరాశానాం ముమూర్షతామ్ ।
కార్యహేతో రివాయాతః శకునిర్వీర్యవాన్ మహాన్ ॥ 35.62 ॥
170. గృధ్రరాజస్య సోదర్యః సమ్పాతిర్నామ గృధ్రరాట్ ।
శ్రుత్వా భ్రాతృవధం కోపాదిదం వచనమబ్రవీత్ ॥ 35.63 ॥
171. యవీయాన్ కేన మే భ్రాతా హతః క్వ చ నిపాతితః ।
ఏతదాఖ్యాతుమిచ్ఛామి భవద్భిర్వానరోత్తమాః ॥ 35.64 ॥
172. అంగదోఽకథయత్తస్య జనస్థానే మహద్వధమ్ ।
రక్షసా భీమరూపేణ త్వాముద్దిశ్య యథాతథమ్ ॥ 35.65 ॥

173. జటాయుషో వధం శ్రుత్వా దుఃఖితః సోఽరుణాత్మజః ।
త్వాం శశంస వరారోహే వసన్తీం రావణాలయే ॥ 35.66 ॥
174. తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా సమ్పాతేః ప్రీతివర్ధనమ్ ।
అంగదప్రముఖాస్తూర్ణం తతః సంప్రస్థితా వయమ్ ॥ 35.67 ॥
175. విన్వారుత్థాయ సంప్రాప్తాః సాగరస్యాస్తముత్తరమ్ ।
త్వద్దర్శనకృతోత్సాహ హృష్టాస్తప్తాః ప్లవంగమాః ॥ 35.68 ॥
176. అంగదప్రముఖాః సర్వే వేలోపాస్తముపస్థితాః ।
చింతాం జగ్ముః పునర్భీతాస్త్యద్దర్శనసముత్సుకాః ॥ 35.69 ॥
177. తథాఽహం హరిసైన్యస్య సాగరం ప్రేక్ష్య సీదతః ।
వ్యవధాయ భయం తీవ్రం యోజనానాం శతం ప్లుతః ॥ 35.70 ॥
178. లంకా చాపి మయా రాత్రౌ ప్రవిష్టా రాక్షసాకులా ।
రావణశ్చ మయా దృష్టస్త్వం చ శోకపరిప్లుతా ॥ 35.71 ॥
179. ఏతత్తే సర్వమాఖ్యాతం యథావృత్తమనిన్దితే ।
అభిభాషస్వ మాం దేవి దూతో దాశరథేరహమ్ ॥ 35.72 ॥
180. తం మాం రామకృతోద్యోగం త్వన్నిమిత్తమిహోగతమ్ ।
సుగ్రీవ సచివం దేవి బుధ్యస్వ పవనాత్మజమ్ ॥ 35.73 ॥
181. కుశలీ తవ కాకుత్స్థః సర్వశస్త్రభృతాం వరః ।
గురోరారాధనే యుక్తో లక్ష్మణశ్చ సులక్షణః ॥ 35.74 ॥
182. తస్య వీర్యవతో దేవి భర్తుస్తవ హితే రతః ।
అహమేకస్తు సంప్రాప్తః సుగ్రీవవచనాదిహ ॥ 35.75 ॥
183. మయేయమసహాయేన చరతా కామరూపిణా ।
దక్షిణా దిగనుక్రాంతా త్వన్మార్గవిచయైషిణా ॥ 35.76 ॥

184. దిష్ట్యాఽహం హరిసైన్యానాం త్వన్నాశమనుశోచతామ్ ।
అపనేష్యామి సంతాపం తవాభిగమశంసనాత్ ॥ 35.77 ॥
185. దిష్ట్యా హి మమ న వ్యర్థం దేవి సాగరలంఘనమ్ ।
ప్రాప్స్యామ్యహమిదం దిష్ట్యా త్వద్దర్శనకృతం యశః ॥ 35.78 ॥
186. రాఘవశ్చ మహావీర్యః క్షీప్రం త్వామభిపత్యతే ।
సమిత్రబాన్ధవం హత్వా రావణం రాక్షసాధిపమ్ ॥ 35.79 ॥
187. మాల్యవాన్నామ వైదేహి గిరీణాముత్తమో గిరిః ।
తతో గచ్ఛతి గోకర్ణం పర్వతం కేసరీ హరిః ॥ 35.80 ॥
188. స చ దేవర్షిర్షిష్టః పితా మమ మహాకపిః ।
తీర్థే నదీపతేః పుణ్యే శమ్భుసాదనముద్ధరత్ ॥ 35.81 ॥
189. తస్యాహం హరిణః క్షేత్రే జాతో వాతేన మైథిలి ।
హనూమానితి విఖ్యాతో లోకే స్వేనైవ కర్మణా ॥ 35.82 ॥
190. విశ్వాసార్థం తు వైదేహి భర్తురుక్తా మయా గుణాః ।
అచిరాద్ రాఘవో దేవి త్వామితో నయితాఽనఘే ॥ 35.83 ॥
191. ఏవం విశ్వాసితా సీతా హేతుభిః శోకకర్చితా ।
ఉపపన్నైరభిజ్ఞానైర్దూతం తమవగచ్ఛతి ॥ 35.84 ॥
192. అతులం చ గతా హర్షం ప్రహర్షేణ చ జానకీ ।
నేత్రాభ్యాం వక్రపక్ష్యభ్యాం ముమోచానన్దజం జలమ్ ॥ 35.85 ॥
193. చారు తద్వదనం తస్యాస్తామ్రశుక్లాయతేక్షణమ్ ।
అశోభత విశాలాక్ష్యా రాహుముక్త ఇవోడురాట్ ॥ 35.86 ॥
194. హనూమస్తం కపిం వ్యక్తం మన్యతే నాన్యథేతి సా ।
అథోవాచ హనూమాంస్తాముత్తరం ప్రియదర్శనామ్ ॥ 35.87 ॥

195. ఏతత్తే సర్వమాఖ్యాతం సమాశ్వసిహి మైథిలి ।
కిం కరోమి కథం వా తే రోచతే ప్రతియామ్యహమ్ ॥ 35.88 ॥

196. హతేఽసురే సంయతి శమ్బుసాదనే
కపిప్రవీరేణ మహర్షిచోదనాత్ ।
తతోఽస్మి వాయుప్రభవో హి మైథిలి
ప్రభావతస్తత్ప్రతిమశ్చ వానరః ॥ 35.89 ॥

**ఇత్యార్షే శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే
పంచత్రింశస్సర్గః

శ్రీరామస్తుతిః -
ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతిః -
బుద్ధిర్బలం యశో ధైర్యం నిర్భయత్వమరోగితా ।
అజాడ్యం వాక్పటుత్వం చ హనూమత్ స్మరణాత్ భవేత్ ॥
శ్రీహనూమతే నమః

అథ ధన్వన్తరి ధ్యానమ్ -
అచ్యుతానంత గోవింద విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగాన్మే నాశయాశేషాన్ ఆశు ధన్వన్తరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యః అనుగృహ్లాన్తం వందే ధన్వన్తరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వన్తరేరిమం శ్లోకం భక్త్యా నిత్యం పఠన్తి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్ సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ ధన్వన్తరయే అమృతకలశ-
హస్తాయ వజ్రజలౌకహస్తాయ సర్వామయవినాశనాయ త్రైలోక్యనాథాయ
మహావిష్ణవే స్వాహా. ఓం వాసుదేవాయ విద్మహే సుధాహస్తాయ ధీమహి
తన్నో ధన్వన్తరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ నవగ్రహవ్రార్ధనా -
ఆరోగ్యం పద్మబంధుః వితరతు నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః
భూలాభం భూమిపుత్రః సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రి రిపుభయశమనం భార్గవః శౌర్యమూర్తిః
దీర్ఘాయుః సైంహికేయః విపులతరయశః కేతురాచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేఽస్తు గ్రహాః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమావ్రార్ధనా -
యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ -
కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠన్తి
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ -
శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥
☆☆☆